

EDO - elektronikus dokumentumkölcsonzési rendszer a pozsonyi Egyetemi Könyvtárban

Az elektronikus dokumentumkölcsonzési rendszer lehetővé teszi a dokumentumszolgáltatás teljes folyamatának számítógépesítését: az elektronikus dokumentumot a használó elektronikus kérésére elektronikus postával továbbítják.

A kölcsonzésének feltétele, hogy a rendszer képes legyen együttműködni a szolgáltatáshoz szükséges alrendszerekkel. Az utóbbi időben a nagy integrált rendszerek alkalmazása mellett elterjedtek azok is, amelyek a monolitikus integrált rendszereket kisebb részekre, egységekre bontják, a különböző modulokat és alkalmazásokat különböző szállítóktól szerzik be.

A *MyBib eDoc* elektronikus dokumentumokat (cikket, könyvek fejezeit stb.) szolgáltató rendszer kölcsonzésre is használható. Olyan platformon fut, amely lehetővé teszi az egyes modulok programjának együttműködését (szkenner, adminisztráció, szolgáltatás, számlázás). A rendszer szabványos e-mail programokkal és böngészőkkel működik, amelynek részei: *MyBib eDoc* szerver, *MyBib* szkennerkliens és további kiegészítő modulok, mint például a *web-publisher*. Képes az internetről érkező kérések fogadására, külső könyvtári rendszerekkel és OPAC-jaikkal is együtt tud működni (pl. *Aleph*, *PICA*, *SISIS*). A dokumentumok formátuma pdf, tiff és sokoldalú tiff lehet. A dokumentumok elektronikus postával, weboldalon való publikálás-sal (web-publishing modullal), esetenként postán vagy faxon is küldhetők.

A szkenner működtetését a *BCS-2* program végzi, amely egyidejűleg több, különböző típusú szkenner összehangolt munkáját is irányítja, akár mikrofilmszkennerét is.

A pozsonyi *Egyetemi Könyvtárban* a rendszer működéséhez a következő hardver- és szoftverfeltételek adottak:

- *MyBib eDoc* Apache szerver Linux platformon, PHP programozási nyelvvel Windows NT/2000/XP-vel és 2 scan-klienssel;
- két *BCS-2* szoftver;
- két *Bookeye GS400*-as A2-es formátumú szkenner;
- *Minolta MS700A3*-as mikrofilmszkenner;
- *MyBib eDoc* szoftver (alapcsomag és kiegészítő szolgáltatások).

A *Documents on Demand* (dokumentumszolgáltatás rendelésre) projekt keretében a pozsonyi könyvtárban digitalizáló központ jött létre. Fő tevékenységei, illetve feladatai:

- Az eredeti dokumentumokról jó színvonalú, minőségi másolat készítése a digitalizáló központban szkennerrel és kapcsolat nélküli stúdió kamerával. Az első szakaszban első-sorban a történeti állomány és a védett könyvállomány dokumentumai érintettek.
- Az egyetemi könyvtár és más hazai és külföldi könyvtárak használóinak elektronikus dokumentumszolgáltatás a *MyBib eDoc*-kal és a *BCS-2*-vel.

Az EDO a hazai és a külföldi könyvtárközi dokumentumküldő rendszer a könyvtárakat szolgálja ki. A kérő könyvtár az egyetemi könyvtár honlapján kitölti az elektronikus kéréslapot, amely az igényeket a *MyBib eDoc* rendszeren keresztül teljesíti.

Könyvtárközi kölcsonzés keretében 2006-ban 341 cikket szolgáltatottak, 2042 oldalnyi terjedelemben. Ezen kívül több mint 3000 egyéni kérésre kb. 60 000 szkennelt oldalt küldtek.

Az EDO - az elektronikus dokumentumszolgáltatás lehetőségével meggyorsította, és minőségileg javította az egyetemi könyvtár szolgáltatásait, növelte egyéni és partnerkönyvtári használóinak elégedettségét. A *MyBib* platform nyitott együttműködést tesz lehetővé további intézmények szá-

mára is, így a gazdag szlovák könyvállomány nagyobb méretekben válhat hozzáférhetővé.

/MARUSIAKOVÁ, Katarína: EDO – systém elektronického dodávania dokumentov v Univerzitej Kniznici v Bratislave. = Knihnica, 7. köt. 10. sz. 2006. p. 29-31./

(Prókai Margit)